

ROAD
OFF

OFFROAD

HET MAGAZINE VOOR VRIJHEID OP 4x4 WIELEN

VERGELIJKINGSTEST:
SsangYong Musso
Jeep Cherokee
Ford Maverick

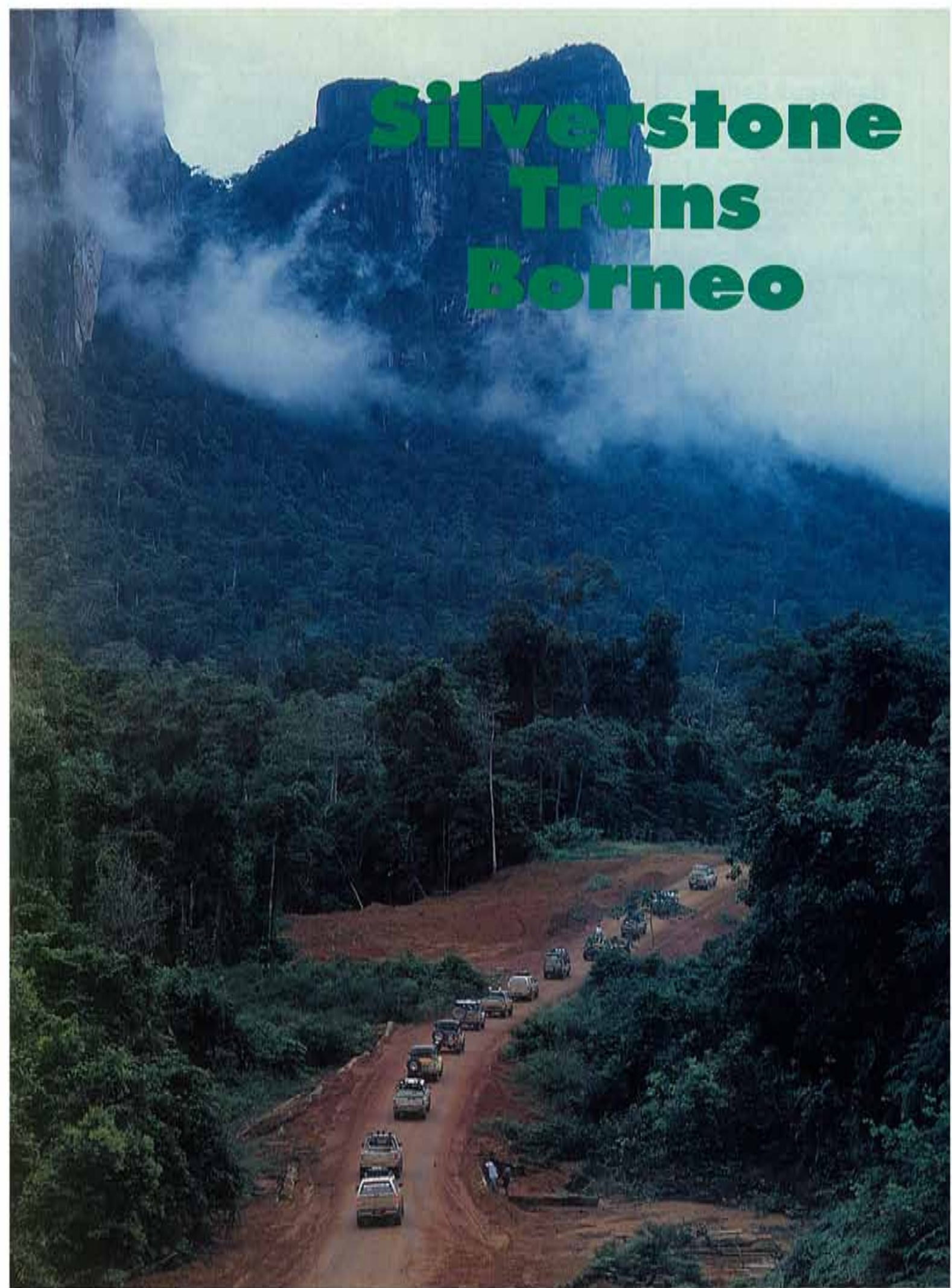
EERSTE RIJ-INDRUK
NIEUWE
JEEP WRANGLER

GLOBE-TROTTER JOURNAL

DUURTEST LAND ROVER DISCOVERY TDI

Silverstone Trans Borneo

Hoewel bijna alle plekken op aarde reeds zijn doorkruist blijven mensen op zoek naar het onbekende. Naar de laatste grens. De Trans Borneo Jungle Periplus is een expeditie die voor het eerst in de geschiedenis het op twee na grootste eiland ter wereld rondrijdt. Het is een lokaal georganiseerd internationaal evenement dat, zoals na afloop geconcludeerd kan worden, grondig afrekent met de mythe van Borneo als een ondoordringbaar eiland vol wilden.

De jungle in de ochtendnevel

Zes jaar geleden onstond het idee om een tocht per auto rond het hele eiland Borneo te maken. De duizend rivieren en de gevaarlijke moeras- en junglegebieden maar vooral het gebrek aan wegen hadden avonturiers er tot nog toe van weerhouden om zich te wagen aan deze onderneming. In geen enkele reisgids staan de namen van de dorpen in Zuid-

Door Linda van Wijk

Kalimantan waar we volgens de organisatie van de expeditie toch echt doorheen zouden moeten komen, laat staan een omschrijving van 'how to get there and (belangrijker) how to get away'. Eén boek spreekt over een groene hel, een regenwoud vol dood en verderf, een eiland vol koppensnellers, vliegende honden en Oerang Oetangs, waar alleen de sterksten de natuur overleven. Darwin zou het hier ongetwijfeld helemaal naar zijn zin hebben

gehad. Ik begin een beetje te twifelen aan de wijsheid van het besluit om de uitnodiging voor het meemaken van deze tocht te accepteren. Aan de andere kant hebben de verhalen over dit mystieke eiland zo'n enorme aantrekkingskracht dat ik wel heel nieuwsgierig word. Het unieke van deze expeditie is de tot op heden nog nooit vertoonde samenwerking tussen de regeringen van Maleisië, Indonesië en Brunei. Hoewel in de jaren veertig de laatste kop gesneld is,

De auto uit Sarawak, die als eerste het rondje Borneo maakte. De uitlaat bovenlangs vergroot de grondspeling.

Sporen van de massale houtkap

Op het eiland van de duizend rivieren wonen veel mensen op het water

Eén van de twaalf Isuzu Invaders in een dorpje in Zuid-Kalimantan

Raoul en Jean-Pierre met de ter beschikking gestelde Isuzu Invader

hebben de drie naties elkaar ook daarna nog flink in de haren gezeten. Met name over de netelige vraag van wie het eiland nu eigenlijk is. De vrede lijkt gesloten, Borneo presenteert zich voor het eerst naar buiten toe als één geheel.

Sabah, Maleisië

Half maart staan er tachtig man klaar voor een expeditie die door de plaatselijke bevolking als onmogelijk wordt aange-

merkt. De minister van Toerisme legt uit dat de strijders vroeger bij de aanvang van een expeditie een oorlogskreet ten gehore brachten. Als ik vraag of hij zijn oorlogskreet wil demonstrenen wordt hij rood en doet net alsof hij het verzoek niet heeft verstaan. Oost-Indisch doof noemen ze dat, geloof ik. Vol goede moed beginnen we aan de tocht, hoewel ik eerlijk gezegd het idee heb dat de geplande 6500 km in twee weken, gezien de slechte wegomstandigheden, betekenen dat de tijdplanning nogal aan de krappe kant is.

In een konvooi van vijftientig terreinwagens rijden we over palmolieplantages, knalgroene bergen en langs de paalwoningen van Sabah. De Frans Borneo karavaan is onderweg. Ik zit achterin bij het Nederlandse team dat bestaat uit Raoul en Jean-Pierre Jacobs. Dat waren de oorspronkelijke eigenaars van terreinschool Off-Road Adventures. Zij rijden samen al jaren internationale rally's. Vorig jaar namen we met Warn Adventure in de Sahara. Voorheen is het wel even weten langs de Oostkust, dat dit geen wedstrijd is. Wat ze opvalt is dat de sfeer juist daardoor veel gezelliger is: "Tijdens een wedstrijd sta je onder enorme spanningen en gaat het erom dat je constant goed presteert en punten pakt. Nu gaat het erom dat we met z'n allen de finish bereiken. We zijn veel relaxter en kunnen ook eens om ons heen kijken", aldus Jean-Pierre.

We rijden langs Mount Kinabalu, Borneo's hoogste berg en Poring Hot Springs (inderdaad: warmwaterbronnen) die zijn gesitueerd in een prachtig Nationaal Park. Hier hangt een touwbrug op dertig meter hoogte in de kruinen van de bomen. In Sukau gaan we in moerasboten op zoek naar de Proboscis Monkey. Deze aap komt alleen op Borneo voor. Hij is wit met oranje heeft een neus als een eendebek, altijd een stijve pik en acht vrouwtjes. Hij wordt de 'Duteh Monkey' genoemd, vanwege die neus ja. Na drie dagen gaat het mis. De veerboot waarmee de auto's verscheept zouden worden van Sabah naar Kalimantan blijkt stuk te zijn. De Oostkust van Borneo is berucht om de zeerovers die er nog steeds opereren. De prijs voor de alternatieve ferry, die na lang onderhandelen de klus opknapt is een knap staaltje van moderne piraterij; we worden flink afgezet. Deze boot is ook nog eens veel kleiner en moet twee keer varen.

Kalimantan, Indonesië

Wij gaan mee met de eerste boot. Als die de rivierdelta van Kalimantan invaart, waar de palmen tot in het water groeien, worden we begroet door honderden mensen op de kade en een veertigtal speedbootjes die ons naar de haven begeleiden. Zij hebben dagenlang op ons gewacht. De organisatie realiseert zich nu des te meer dat er geen weg terug is. De Aziatische kranten volgen de expeditie met argusogen en in het hele Indonesische gedeelte worden we in de kleinste dorpjes als helden begroet met spandoeken, traditionele dansen en karaoke. De oudere generatie spreekt nog

Nederlands en Raoul en Jean-Pierre staan hier dan ook in het middelpunt van de belangstelling. In afwachting van het tweede gedeelte van het konvooi besteden we onze tijd nuttig, door met speedboten het eilandje Derawan te bezoeken. Bij onze speedboot zit het stuur los maar dat wordt onderweg vastgetimmerd. In dit duikparadijs met prachtige korallen en zeeschildpadden, die 's nachts hun eitjes op het strand leggen maken we een diepzeeduik.

We houden wischak ons mond als het tweede gedeelte van het konvooi aansluiting vindt en de organisatie besluit om door te rijden. We hebben een heerlijke eerste week autorijden, maar we hebben pas één vijfde van de route aangelegd. We hebben nog een week voor 5000 kilometer! In de praktijk betekent dit dat we vanaf nu dag en nacht doorrijden. Iedereen die kan rijden wordt gevraagd om de chauffeurs af te wisselen. Voorlopig is de weg van Oost naar West nog niet klaar, zodat we over enige modderpaden rijden die zich door de jungle slingeren: de zogenaamde 'logging tracks' die door de houtkapmaatschappijen zijn aangelegd. De houtkap is hier schrikbarend.

We rijden door enorme kale stukken. En je zal het altijd zien. Als het mis gaat, gaat het ook goed mis. Het gaat regenen. De hemel breekt open en de regen komt urenlang met bakken naar beneden. Drie dagen regent het een paar uur per dag. We scheppen, duwen, trekken en lieren de auto's door de zuigende modder. Het is lachwekkend om bij de kleine dorpjes motorrijders te zien worstelen met hun motoren waarvan de wielen diep zijn weggezakt in de oranje klei. Behalve de auto's van de expeditie helpen we ook een aantal in de modder weggezakte bussen en vrachtwagens weer op weg. We slapen in tentjes in de

De Mount Kinabalu is de hoogste berg van Borneo

jungle, maar niet meer dan twee uur per nacht. 's Morgens vroeg is de jungle op z'n mooist; als de nevel tussen de bomen hangt. Langzaam gaat deze rand van de jungle over in moerasgebieden met rijstplantages. Naast de regen zorgen de tientallen rivieren voor vertraging. We steken ze over met kleine pontjes waar vaak maar net twee auto's tegelijk oppassen. 'Haast' moet je hier helemaal niet hebben.

Om het tempo er toch een beetje in te houden rijden we na een oversteek door naar de volgende rivier. Wij rijden achter de expeditieleider. Om de route te markeren hangen we rood-wit lint in de bomen. Bij het wachten op een pont zien we opeens een jongetje met het rood-witte band om zijn hoofd voorbij fietsen! Gelukkig blijkt dat de volgende twee auto's vlak achter ons zitten. Na tien rivieroversteken bereiken we Pontianak waar we eregasten zijn op 'het feest van de evenaar'. We hebben dan al aardig wat tijd ingehaald. Het gebrek aan slaap begint zich echter op de gezichten van de deelnemers af te tekenen.

Sarawak (Maleisië) en Brunei

De laatste dagen lopen de gemoederen hoog op. Raoul krijgt ruzie met een deelnemer die de lier gebruikt als sleepkabel. Raoul grijpt in, maar krijgt de vraag terug waar hij zich mee bemoeit. Als we dan ook nog 's nachts een enorme klap maken in een kuil, waarbij alle spullen door de auto vliegen is het voor mij duidelijk dat de vermoeidheid nu definitief heeft toegeslagen. Volledig aan het einde van ons latijn rijden we tijdens een schitterende zonsondergang Kuching binnen, de officiële finish van de expeditie. We hebben het gehaald, hoewel

Een tankstation voor rivierboten

ik me afvraag wat het woord 'bed' ook al weer betekent. Hoewel dit de officiële finishplaats is, is slechts één van de deelnemende auto's gestart in Kuching, blijkbaar het gevolg van onderlinge rivaliteit tussen de bij de organisatie betrokken partijen. Die heeft het rondje nu als eerste volbracht. De rest moet nog 1500 kilometer verder rijden om weer bij het startpunt in Kota Kinabalu uit te komen.

Tot hun verrassing krijgen de Jacobs brothers, zoals ze ondertussen worden genoemd de 'Best Team Spirit Award' mee naar huis, gekozen door de expeditieleiden. Zij vliegen de volgende dag terug naar Nederland. Ik rij de auto het laatste stuk. We rijden flink door op de zand-, gravel- en asfaltwegen van Sarawak. In Brunei komt de Sultan even uit zijn vierehalve kilometer lange paleis met gouden torentjes om ons gedag te zwaaien. Het is een rare gewaarwording om door dit rijke oliestaatje te rijden. Er staat een Olympisch dorp, gouden moskeeën en een pretpark à la Disneyland dat voor alle onderdanen van het Sultanaat gratis toegankelijk is. Op het eerste gezicht een Utopia, maar al snel blijkt dat de rijkdom niet verder reikt dan de koninklijke familie. De bevolking leeft hier net zoals op de rest van het eiland in houten paalwoningen. Ze hebben alleen wat gouden koepels als achtergrond. De mythe van een wild en ondoordringbaar eiland smelt in de zinderende hitte van het asfalt op weg terug naar Kota Kinabalu. Ik realiseer me dat het primitieve Borneo alleen nog in Kalimantan bestaat en daar leggen ze momenteel de laatste hand aan een weg van oost naar west. Om nog een stukje van de mystiek van Borneo te beleven moet je snel zijn.

Volgend jaar is er weer een Trans Borneo. In plaats van het hele eiland wil men dit keer een bepaald traject rijden. Er zullen dan twee klassen zijn: een recreatieve- en een wedstrijdklasse. Wilt u informatie over de Trans Borneo 1997 dan kunt u bellen met de organisatie 'North Borneo Explorer'. Expeditieleider Anuar Ghani. Telefoon/Fax: 00.60.88.435223

Voo Ken Yin, winnaar van de Transpen, is met zijn Toyota BJ 43 ook van de partij

Het was niet altijd even makkelijk

